

Translation of Political Texts (Arabic to Farsi) with the Approach of Critical Discourse Analysis

Zahra Karamzadegan *

Assistant Professor, Department of Arabic Language and Literature, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Fateme Mazaheri

M.A. in Arabic Language and Literature, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Abstract

Critical discourse analysis gave the translators the permission to violate the principle of trustworthiness, and in the translation of texts that contain ideology, to recreate and make their language choices in line with the culture and ideology of the target text. On the other hand, the speed and intensity of the impact of media discourse has made the media the center of attention of politicians and those in power, and a tool for the dissemination of political discourses. Therefore, this research aims to analyze the application of the strategies presented in the critical discourse analysis approach in the process of translating political texts using a descriptive-analytical method and using the Vandyke model. The research data has been selected from the two news networks Al-Arabiya and Al-Sharq in the period of 2019 to 2022, focusing on the Yemen war. And the findings of the research indicate that these two news networks use the strategies of minimization, disclosure, delegitimization, legitimization, prejudice, empathy, generalization and magnification from the axis of syntax, and the strategies of initiation, marginalization and word order from the axis of syntax, the strategy of playing with numbers from the axis of rhetoric, the strategy of choosing words aligned from the axis of style, two strategies of anti-realistic forms and truth from the axis of reasoning and the strategy of changing behavioral actions from the axis of action, trying to present a negative representation of The actions of the Houthis are a positive representation of the actions of Saudi Arabia. And in the process of translation, the translator must reverse these representations in line with the politics of her country by using similar and sometimes opposite strategies to the strategies in the source text.

Keywords: Critical Discourse Analysis, Van Dijk Model, Media Discourse, Ideology.

* Corresponding Author: karamzadegan_z@atu.ac.ir

How to Cite: Karamzadegan, Z., Mazaheri, F. (2023). Translation of Political Texts (Arabic to Farsi) with the Approach of Critical Discourse Analysis. *Translation Researches in the Arabic Language and Literature*, 13(28), 327-358. doi: 10.22054/RCTALL.2023.75801.1693

Introduction

Each type of political discourse is carried out with a special communication purpose and role, such as persuading, forcing, threatening or promising the audience. Writers and translators of political texts always use ideological strategies in order to reflect their thoughts, ideology, political beliefs and the ruling system of their society, in order to emphasize or downplay events and political actors. On the other hand, the approach of critical discourse analysis, which was formed due to the inadequacy of the formalist approach in the analysis of the discourse to the sentence and text, considers ideology as the guiding factor of the text, and the main task of the critical analyst is to discover and analyze the ideology reflected in the linguistic structures in the context. It knows its socio-political. Therefore, with the approach of critical discourse analysis, the translator can influence the feelings, opinions and thoughts of his audience through "intrusion and capture" or in other words by changing the linguistic forms of the source text.

Literature Review

So far, countless researches have been carried out with the approach of critical discourse analysis in order to analyze texts from different genres in Persian, Arabic, English, etc. languages. In this article, we limit ourselves to mentioning examples from two groups of these researches.

1-1-Researches that have investigated the reflection of ideology in political texts

- In his article "Opinions and ideologies in the press" translated by Zahra Haddad and his colleagues (2006), Theon E. VanDyke explained the complex relationships between ideology, opinions and discourse structures and explained the ideological square and tools. Bayani, in ideological representation in media discourse, has done a detailed analysis of a part of the note printed in the Washington Post newspaper, which is written by Jim Hoagland.
- Agha golzadeh and his colleague (2013) in the article "Analysis of representational methods of news selection based on the critical discourse analysis approach" to evaluate and analyze the vocabulary used in the media, including nouns, adjectives and

- adverbs, in the framework of lexical generalization strategies., addressed expressions, extreme vocabulary have been discussed.
- Lotfollah Yarmohammadi (2013) in his book called "Communications from the perspective of critical discourse analysis", has given ten articles in the field of critical discourse analysis, which were written by him or with his colleagues. Among these articles, we can refer to the article "Research on the degree of openness or concealment of the message in selected Iranian editorials: a relationship between discourse-oriented structures and intellectual-social infrastructure structures".
 - Shahryar Niazi and his colleagues (2017) in the article "Study of Ideological Representation of Iran in the Asharq Al-Awsat newspaper based on the Vandyke model", after examining twenty political analyzes from the "Al-Sharq Al-Awsat" newspaper in a one-year period from 1996 to 1997, came to this conclusion. It has been found that news writers have tried to present a negative image of Iran by using strategies such as "default" and "distancing" and on the other hand, by using strategies such as "showing" a positive image of Saudi Arabia. have presented.

1-2- Researches that have investigated the translation of texts, including political texts, with the approach of critical discourse analysis:

- Schäffner and his colleague (2010) in their article called "Political Discourse of Media and Translation" have analyzed political news and the way of their translation process and have reached the point that the target text is subject to the cultural conditions of its audience. and not a function of the structure of the source text.
- Li (2010) in his doctoral dissertation entitled "Translating Chinese Political Discourse: A Functional Cognitive Approach to English Translations of Chinese Political Speeches", analyzed his selected political texts in Chinese. Then, by comparing these texts with their translation in English, he has extracted the strategies that the translators have applied based on the meta-discursive elements of ideology and power in order to manage minds strategically.

- Ferdous Agha golzadeh and his colleague (2015) in the article "Investigation of Ideological Representation in English Political Translated Texts in the Framework of Critical Discourse Analysis: Style and Rhetoric Axes", selected their research data from 300 written paragraphs in English about Iranian political issues. and after confronting and comparing them with the Persian translation presented by them, they investigated the issue of how far the Persian language translators used strategies based on style and rhetoric in order to reflect their ideology.
- Farshid Turkashund (2015) in his article entitled "The application of critical discourse analysis in translation from Arabic to Persian", while stating the advantage of the discourse approach and especially its critical type compared to the text-based approach, one paragraph from Manflouti, two paragraphs from Mikhail has analyzed Naimah and one paragraph of Tawfiq Hakim based on Farklough's model at three levels of description, interpretation and explanation, then he has translated the texts in consideration of the analysis done.
- Ailin Firouzian and her colleagues (2017) in the article "The role of syntactic strategies in the representation of the ideology of Persian translators in translated social-political written texts from the point of view of critical discourse analysis", analyzing and examining 250 speech fragments from written English social-political texts which is related to Iran's issues at the international, national or regional level. This research compares the discourse of the source language with its re-creation in the target language, and relying on the Vandyke ideological square and the syntax axis from the six axes, it has extracted the strategies used by the translators.
- Hanieh Qarakhan Bagli (2021) in her master's thesis entitled "Review and analysis of the translation of Arabic political news headlines in Fars news agency based on Van Dyke's discursive approach"; It tries to investigate and explain the differences between the news headlines translated in Fars news agency and their Arabic texts between July 30, 2019 and July 30, 2014, using the descriptive-analytical method and the Vandyke model.

Methodology

This research tries to provide solutions based on the approach of critical discourse analysis and the Van Dyke model (at both micro and macro levels Vandyke model (at both micro and macro levels), so that new Iranian translators, faced with political discourses containing ideologies that conflict with the ideology of their own country, can translate the source text. The research data were selected from the two news networks "Al-Arabiya" and "Al-Sharq" which are subordinate to the policies of Saudi Arabia, focusing on the Yemen war. Next, the news that covered the events in Yemen from 2019 to 2022 were examined, then due to the limitation of this research, some speeches and texts that included the most and most comprehensive strategies proposed by Van Dyke were selected. and analyzed. Then, based on the obtained analysis, the news were translated with the approach of critical discourse analysis and the translation was also analyzed.

Conclusion

This research, by examining and analyzing political texts in general and the news of Yemeni war incidents in particular, showed us that in the media discourse, an incident is narrated in different ways and sometimes such incidents undergo changes and distortions. They look as if a new incident has happened. Therefore, translators of political texts need political, cultural and social knowledge in addition to linguistic knowledge. In fact, critical discourse analysis teaches them how to use their linguistic knowledge to discover and extract the ideology hidden in texts. Then, taking into account the accepted ideology in the target text, try to neutralize that ideology or even turn the ideology around. Also, the findings of this research showed us that in texts where ideology and politics are in conflict with each other in the source and target texts, using a strategy that is opposite to the strategy embedded in the source text can be a way forward for the translator. Also, along with other strategies analyzed in the article that lead to the neutrality or neutralization of the source text, the two strategies of deletion and addition are very effective in reversing the source text.

ترجمه متون سیاسی (عربی به فارسی) با رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی

زهرا کرم زادگان * استادیار، گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

فاطمه مظاهری دانش آموخته کارشناسی‌ارشد زبان و ادبیات عربی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

چکیده

تحلیل گفتمان انتقادی به مترجمان این مجوز را داد که در ترجمه متن‌هایی که دربردارنده ایدئولوژی هستند، دست به بازآفرینی زده و انتخاب‌های زبانی خود را همسو با فرهنگ و ایدئولوژی متن مقصد انجام دهند. از سوی دیگر سرعت و شدت تأثیر گذاری گفتمان‌ای رسانه‌ای، رسانه‌ها را در مرکز توجه سیاستمداران و صاحبان قدرت و ابزاری برای رواج گفتمان‌های سیاسی مورد نظر آن‌ها قرار داده است. از این رو، این پژوهش در صدد است با روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از مدل وندایک، نحوه کاربست راهبردهای ارائه شده در رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی را در فرایند ترجمه متون سیاسی بررسی کند. داده‌های پژوهش از دو شبکه خبری العربیه و الشرق در بازه زمانی ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ با محوریت موضوع جنگ یمن انتخاب شده است. یافته‌های پژوهش حاکی از این است که این دو شبکه خبری با استفاده از راهبردهای کوچک نمایی، آشکار سازی، مشروعیت زدایی، مشروعیت زایی، پیش انگاشت، همدلی، تعمیم و بزرگنمایی از محور معنا و راهبردهای مبتداسازی، به حاشیه رانی و ترتیب واژه از محور نحو، راهبرد بازی با ارقام از محور بلاغت، راهبرد واژه‌گزینی همسو از محور سبک، دو راهبرد صورت‌های ضد واقع‌گرا و صدق از محور استدلال و راهبرد تغییر کنش‌های رفتاری از محور کنش درصدد ارائه بازنمود منفی از اقدامات حوثی‌ها و بازنمود مثبت از اقدامات عربستان سعودی است. در فرایند ترجمه مترجم باید با استفاده از راهبردهای مشابه و گاهی متضاد با راهبردهای موجود در متن مبدأ، این بازنمایی‌ها را همسو با سیاست کشور خویش معکوس سازد.

کلیدواژه‌ها: تحلیل گفتمان انتقادی، مدل وندایک، گفتمان رسانه‌ای، ایدئولوژی.

مقدمه

سرعت انتشار و تأثیر گذاری متون مطبوعاتی یا گفتمان رسانه‌ای آن را به منبع مهمی برای صاحبان قدرت تبدیل کرده است. آن‌ها می‌کوشند با انتشار هدفمند اخبار، اذهان مخاطبین خویش را مهندسی کرده و آن‌ها را به سمت ایدئولوژی مورد نظر خود سوق دهند. لذا هر نوع گفتمان سیاسی خاص، با هدف و نقش ارتباطی ویژه‌ای از جمله مجاب کردن، وادار کردن، تهدید کردن یا وعده دادن مخاطبان صورت می‌گیرد (شفنر، ۲۰۰۷: ۲۰) و «نویسندگان و مترجمان متون سیاسی همواره به منظور انعکاس افکار، ایدئولوژی، باورهای سیاسی خود و نظام حاکم بر جامعه شان از راهبردهای ایدئولوژیک بهره می‌جویند تا به برجسته سازی یا کمرنگ سازی رویدادها و کنش گران سیاسی پردازند» (وندایک، ۲۰۰۴، نقل از آقاگل زاده، ۱۳۹۵: ۴۴). از این رو «گزینه‌های زبانی نویسنده گفتمان مبدأ و مترجم آن در زبان مقصد، بازتاب این متغیرهای فرازبانی است و هیچ متنی خالی از بار ایدئولوژیکی نمود پیدا نمی‌کند و در حقیقت این ایدئولوژی است که چگونگی استفاده از صورت‌های زبانی را رقم می‌زد» (بسن، ۲۰۰۲ و شفنر، ۲۰۰۹، نقل از آقاگل زاده، ۱۳۹۵: ۲۶). «وجود این متغیرها و محدودیت‌ها ممکن است باعث ایجاد دستکاری‌های مختلف زبانی توسط مترجم شود و وی به منظور خلق یک اثر، از واژگان و ساختارهای خاصی بهره جوید تا بتواند پیام متن مبدأ را به نحوی که مد نظرش است، به خواننده در گفتمان مقصد انتقال دهد. گاهی حتی مترجم با ایجاد تغییرات زبانی و بکارگیری راهبردهای آگاهانه از انتقال برخی از اطلاعات و مفاهیم پرهیز یا واقعیت را دچار تحریف می‌کند تا پیام نویسنده مبدأ را برای انعکاس ایدئولوژی مد نظر خود و مدیریت اذهان خوانندگان به گونه‌ای دیگر به تصویر بکشد» (تیموژگر و گینتزلر، ۲۰۰۲، نقل از آقا گل زاده، ۱۳۹۵: ۲۶). بنابراین «هر گزینه زبانی مترجم که در متن نمود پیدا می‌کند، همراه با خود بار ایدئولوژیک خاصی را نیز حمل می‌کند» (فیروزیان و همکاران، ۱۳۹۷: ۳).

از سوی دیگر رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی که در پی ناکافی بودن نگاه صورت گرایانه در تحلیل گفتمان به جمله و متن شکل گرفت، «ایدئولوژی مطرح در مباحث زبان

شناختی را مجموعه‌ای از عقاید، برداشت‌ها، و ارزش‌های نظام یافته می‌داند که بر جامعه یا بخشی از جامعه حاکم است» (یارمحمدی، ۱۳۸۳: ۱۰۰) وایدئولوژی را عامل جهت دهنده متن می‌داند و کار اصلی تحلیلگر انتقادی را کشف و تحلیل ایدئولوژی انعکاس یافته در ساختارهای زبانی در بستر اجتماعی - سیاسی آن می‌داند. از این رو مترجم با رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی می‌تواند از طریق «دخل و تصرف یا به بیان دیگر تغییر دادن صورت‌های زبانی متن مبدأ، احساسات، عقاید و افکار مخاطبان خود را تحت تأثیر ایدئولوژی خاص قرار دهد (فیروزیان، ۱۳۹۷: ۹).

بنا بر آنچه گذشت، این پژوهش می‌کوشد با تکیه بر رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی و مدل وندایک (در دو سطح خرد و کلان)، راهکارهایی را ارائه دهد تا مترجمان ایرانی نوپا در مواجهه با گفتمان‌های سیاسی دربردارنده ایدئولوژی متعارض با ایدئولوژی کشور خود، بتوانند متن مبدأ را بازآفرینی کرده و متن مقصد را هم سو با سیاست‌های تابع ارائه دهند. بدین منظور داده‌های پژوهش از دو شبکه خبری "العربیه" و "الشرق" که تابع سیاست‌های کشور عربستان هستند با محوریت موضوع جنگ یمن انتخاب شد؛ زیرا جنگ یمن به دلیل اهمیت ویژه برای منطقه و جهان بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های سراسر جهان دارد و سیاست‌های کشور ایران و عربستان در این موضوع در تعارض کامل با هم قرار دارد. در ادامه اخباری که حوادث یمن را از سال ۲۰۱۹ تا سال ۲۰۲۲ پوشش داده‌اند مورد بررسی قرار گرفت، سپس به دلیل محدودیت این جستار، پاره گفتارها و متن‌هایی که دربردارنده بیشترین و جامع‌ترین راهبردهای مطرح شده از سوی وندایک بودند، گزینش و تحلیل شد. سپس بر اساس تحلیل‌های به دست آمده، اخبار با رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی ترجمه شدند و ترجمه نیز مورد تحلیل قرار گرفت.

با این توضیحات روشن می‌گردد پژوهش حاضر درصدد است به این پرسش پاسخ دهد که در رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی، مترجم تا چه اندازه باید به متن مبدأ وفادار باشد و از چه راهکارهایی می‌تواند استفاده کند.

۱. پیشینه پژوهش

تاکنون پژوهش‌های بیشماری با رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی در راستای تحلیل متون از ژانرهای مختلف به زبان‌های فارسی، عربی، انگلیسی و... صورت گرفته است. در این مقاله به ذکر نمونه‌هایی از دو گروه از این پژوهش‌ها اکتفا می‌کنیم:

۱-۱. پژوهش‌هایی که به بررسی نحوه انعکاس ایدئولوژی در متون سیاسی پرداخته‌اند - «انتشار کتاب "زبان به مثابه گفتمان" به قلم ون دایک سرآغاز مطالعات زبان شناختی تحلیل خبر به ویژه در قالب رویکردی انتقادی است که تقریباً با انتشار آثار تأثیر گذار دیگری مانند "زبان و قدرت" از فرکلاف (۱۹۸۹) و "زبان در اخبار" از فالر (۱۹۹۱) هم زمان شد (آقا گل زاده و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۷).

- تئون ای وندایک در مقاله خود با نام "نظرات و ایدئولوژی‌ها در مطبوعات" که زهرا حداد و همکارانش (۱۳۸۶) آن را ترجمه کرده‌اند، پس از تشریح روابط پیچیده بین ایدئولوژی، نظرات و ساختارهای گفتمان و تبیین مربع ایدئولوژیک و ابزارهای بیانی در بازنمایی ایدئولوژیک در گفتمان رسانه‌ای، به تحلیل تفصیلی بخشی از یادداشت چاپ شده در روزنامه واشنگتن پست پرداخته است که نویسنده آن جیم هوگلند است.

- آقا گل زاده و همکارش (۱۳۹۳) در مقاله "تحلیل شیوه‌های بازنمایی گزینش خبر بر مبنای رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی" به ارزیابی و تحلیل واژگان به کار رفته در رسانه‌ها اعم از اسم، صفت و قید در چارچوب راهکارهای تعمیم شدگی واژگانی، عبارات خطابی، واژگان شدگی افراطی پرداخته‌اند.

- لطف الله یار محمدی (۱۳۹۳) در کتاب خود با نام "ارتباطات از منظر گفتمان شناسی انتقادی"، ده مقاله در زمینه تحلیل گفتمان انتقادی را آورده است که توسط وی یا با همکارانش نگارش یافته است. از جمله این مقالات می‌توان به مقاله "پژوهشی در میزان صراحت یا پوشیدگی پیام در گزیده سرمقاله‌های ایران: رابطه‌ای بین ساختارهای گفتمان مدار و ساختارهای زیربنایی فکری-اجتماعی" اشاره کرد.

- شهریار نیازی و همکارانش (۱۳۹۷) در مقاله "مطالعه بازنمایی ایدئولوژیک ایران در روزنامه الشرق الأوسط با تکیه بر الگوی وندایک"، پس از بررسی بیست تحلیل سیاسی از روزنامه "الشرق الأوسط" در بازه یک ساله از سال ۹۶ تا ۹۷، به این نتیجه رسیده‌اند که خبر نویسان با استفاده از راهبردهایی مانند "پیش فرض" و "فاصله گذاری" سعی در ارائه چهره‌ای منفی از ایران داشته‌اند و در مقابل با استفاده از راهبردهایی مانند "به نمایی" چهره‌ای مثبت از عربستان ارائه داده‌اند.

۱-۲. پژوهش‌هایی که به بررسی ترجمه متون از جمله متون سیاسی با رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی پرداخته‌اند:

- شفر و همکارش (۲۰۱۰) در مقاله خود با نام "گفتمان سیاسی رسانه و ترجمه" به تحلیل اخبار سیاسی و نحوه فرایند ترجمه آن‌ها پرداخته‌اند و به این مهم دست یافته‌اند که متن مقصد تابع شرایط فرهنگی مخاطبان خود است، و نه تابع ساختار متن مبدأ.

- لی (۲۰۱۰) در رساله دکتری خود با عنوان "ترجمه گفتمان سیاسی چینی: رویکرد شناختی کارکردی به ترجمه های انگلیسی سخنرانی های سیاسی چینی"، به تحلیل متون سیاسی منتخب خود به زبان چینی پرداخته است. سپس با مقایسه این متون با ترجمه آن‌ها به زبان انگلیسی به استخراج راهبردهایی که مترجمان بر اساس عناصر فراگفتمانی ایدئولوژی و قدرت به منظور مدیریت راهبردی اذهان اعمال کرده‌اند، پرداخته است.

- فردوس آقا گل زاده و همکارش (۱۳۹۵) در مقاله "بررسی بازنمایی ایدئولوژی در متون ترجمه شده سیاسی انگلیسی در چارچوب تحلیل گفتمان انتقادی: محورهای سبک و بلاغت"، داده‌های پژوهش خویش را از ۳۰۰ بند نوشته مکتوب انگلیسی پیرامون موضوعات سیاسی ایران انتخاب کرده‌اند و پس از مقابله و مقایسه آن‌ها با ترجمه فارسی ارائه شده آن‌ها، به بررسی این موضوع پرداخته‌اند که مترجمان فارسی زبان تا چه اندازه از استراتژی‌های محور سبک و بلاغت در راستای بازتاب ایدئولوژی خود بهره برده‌اند.

- فرشید ترکاشوند (۱۳۹۵) در مقاله خود با عنوان "کاربرد تحلیل گفتمان انتقادی در ترجمه از عربی به فارسی"، ضمن بیان مزیت رویکرد گفتمانی و به ویژه نوع انتقادی آن در مقایسه با رویکرد متن محور، یک پاراگراف از منفلوطی، دو پاراگراف از میخائیل نعیمه و یک پاراگراف از توفیق حکیم را ابتدا بر اساس الگوی فرکلاف در سه سطح توصیف، تفسیر و تبیین تحلیل کرده است، سپس با در نظر گرفتن تحلیل‌های انجام شده، متون مورد نظر را ترجمه کرده است.

- آیلین فیروزیان و همکارانش (۱۳۹۷) در مقاله "نقش راهبردهای نحوی در بازنمایی ایدئولوژی مترجمان فارسی در متون ترجمه شده مکتوب سیاسی - اجتماعی با نگاه تحلیل گفتمان انتقادی"، به تحلیل و بررسی ۲۵۰ پاره گفتار از متن‌های سیاسی - اجتماعی مکتوب انگلیسی که مرتبط با مسائل ایران در سطح بین المللی، ملی یا منطقه‌ای است پرداخته‌اند. این پژوهش به مقایسه بین گفتمان زبان مبدأ با بازآفرینی آن در زبان مقصد پرداخته است و با تکیه بر مربع ایدئولوژیک و ندایک و محور نحو از محورهای شش گانه، به استخراج راهبردهای به کار گرفته شده از سوی مترجمان پرداخته است.

- هانیه قرخان بگلی (۱۴۰۰) در پایان نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان بررسی و تحلیل ترجمه تیتراخبار سیاسی عربی در خبرگزاری فارس با تکیه بر رویکرد گفتمانی ون دایک؛ می‌کوشد با روش توصیفی - تحلیلی و مدل وندایک، به بررسی و تبیین تفاوت‌های موجود میان عناوین خبری ترجمه شده در خبرگزاری فارس و متون عربی آن‌ها در بازه ۳۰ تیر ۱۳۹۹ تا ۳۰ تیر ۱۴۰۰ پردازد.

ارزش افزوده این پژوهش نسبت به پژوهش‌های پیشین در این است که اولاد بخش متن مبدأ، گفتمان‌هایی گزینش شده‌اند که مسائل جنگ یمن را پوشش می‌دهد و تاکنون چنین پژوهشی صورت نگرفته است و در بخش ترجمه نیز متونی انتخاب گردیده‌اند که تا کنون ترجمه نشده‌اند و پژوهشگران تلاش کرده‌اند با توجه به دستاوردهای بخش تحلیل،

ترجمه‌های پیشنهادی در راستای سیاست‌های کشور باشد و جنبه آموزشی پژوهش برای مترجمان نوپا حفظ گردد.

۲. تحلیل گفتمان انتقادی و مدل ون دایک

«گفتمان رخدادی زبانی است که در بستر جامعه رخ می‌دهد و چنین رخدادی باید علاوه بر توصیف عناصر زبانی موجود در گفتمان به صورت مجزا، به ارتباط این اجزا در زمینه گسترده‌تر خود یعنی در کل گفتمان و نهایتاً در بستر اجتماعی آن پردازد» (خسروی نیک، ۱۳۷۹: ۲۸۵). بنابراین رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی سیری تکوینی از تحلیل گفتمان در مطالعات زبان شناختی است که تحلیل گفتمان را به لحاظ نظری و روش شناختی از حد توصیف صرف داده‌های زبانی فراتر می‌برد و فرآیندهای ایدئولوژیک مؤثر بر شکل‌گیری گفتمان، مناسبات زبان با قدرت و روابط سلطه، پیش فرض‌های گفتمانی حامل بار ایدئولوژیک، نابرابری‌های گفتمانی و هویت‌های جمعی را در کانون توجه خود قرار می‌دهد و در واقع بر اساس این رویکرد عناصر زبانی و غیر زبانی را باید همراه با دانش زمینه‌ای فاعلان، هدف و موضوع مطالعه قرار داد (وداک، ۱۹۸۹: ۱۵). وندایک در مقاله خود تحت عنوان "گفتمان و قدرت"، «رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی را شاخه‌ای علمی میان رشته‌ای در زبان شناسی می‌داند که کارکرد زبان را در جامعه و سیاست بررسی کرده و به بررسی مشکلات اجتماعی می‌پردازد و به طور اخص، بر ارتباط میان گفتمان‌های مختلف و مسائل مطرح در اجتماع، سیاست و فرهنگ متمرکز می‌شود. با بهره گرفتن از رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی می‌توان به لایه‌های زیرین و آشکار کردن هر آنچه در نگاه اول از منظر مخاطب پنهان است، دست یافت» (ون دایک، ۱۹۹۳، به نقل از فیروزیان، ۱۳۹۷: ۴).

وندایک برای تحلیل گفتمان، دو سطح کلان و خرد را پیشنهاد داده است که هر کدام مؤلفه‌های خاص خود را دارد و در ادامه به طور مختصر به آن اشاره می‌گردد:

۱-۲. سطح کلان: مربع ایدئولوژیک

سطح کلان که از آن به عنوان مربع ایدئولوژیک یاد می‌شود، در حقیقت سطحی انتزاعی است که با استفاده از آن به توصیف و تحلیل ارتباط بین گروه‌ها و کنش‌گران اجتماعی، نهادها و سازمان‌ها در یک جامعه با لحاظ کردن مفاهیم فرا زبانی از قبیل ایدئولوژی، سیاست، قدرت و سلطه در گفتمان پرداخته می‌شود و دارای چهار اصل مهم است: - تقویت و تأکید ویژگی‌های مثبت گروه خودی - تضعیف و عدم تأکید بر اعمال و ویژگی‌های مثبت گروه غیر خودی - تضعیف و عدم تأکید بر اعمال و ویژگی‌های منفی گروه خودی - تقویت و تأکید اعمال و ویژگی‌های منفی گروه غیر خودی (وندایک، ۲۰۰۴: ۳۱). بنابراین مربع ایدئولوژیک درصدد است که بگوید دیگران از هر نوعی بازنمود منفی داشته و خودی‌ها همیشه بازنمودی مثبت دارند.

۲-۲. سطح خرد: محورهای شش‌گانه

در سطح خرد، وندایک شش محور را طراحی کرده، و برای هر محور نیز مؤلفه‌های خاصی را تعریف کرده است که در ادامه به صورت تیتروار ذکر می‌شود:

- **محور معنا:** شامل راهبردهای به‌نمایی، پیش‌انگاشت، تعمیم، انسجام درونی، هم‌معنایی، همدلی، مثال، ابهام، فاصله‌گذاری، تلویح، آشکار سازی، انکار، گواه‌نمایی، شبه‌غفلت، قطبی‌شدگی، بزرگ‌نمایی، کوچک‌نمایی، مشروعیت بخشی و مشروعیت زدایی است.

- **محور نحو:** شامل راهبردهای حذف، اضافه، تغییر زمان، ترتیب واژه، مجهول سازی، مبتدا سازی، وجهیت، اسم سازی، به حاشیه رانی است.

- **محور بلاغت:** از راهبردهای تشبیه، استعاره، کنایه، تکرار، بازی با اعداد، اغراق، دراماتی‌سازی تشکیل می‌شود.

- **محور استدلال:** تمسک به چهره‌ها و نهادهای موثق، مقایسه، صورت‌های ضد واقع‌گرا، استدلال منطقی و صداقت، راهبردهای این محور هستند

- **محور سبک:** این محور از یک راهبرد واژه‌گزینی تشکیل می‌شود. فردوس آفا گل زاده و همکارانش واژه‌گزینی را به سه دسته ایدئولوژیکی، همسو و سبکی تقسیم کرده‌اند (۱۳۹۵: ۳۰).

محور کنش: دارای یک راهبرد به نام تغییر کنش‌های رفتاری است (برای توضیحات بیشتر ر.ک: ون دایک، ۱۳۹۴).

در بخش تحلیل، این مقاله می‌کوشد نحوه به کارگیری راهبردهای معرفی شده از سوی وندایک را در متون سیاسی سپس در ترجمه این متون نشان دهد.

۳. ارائه و تحلیل نمونه‌های خبری

۳-۱. «وأوضح العميد المالكي: ونتيجة لعملية الاعتراض فقد تناثرت بعض الشظايا... ووقوع ۱۲ إصابة طفيفة لمدنيين من مواطنين ومقيمين» (العربية، ۱۱ یانیر ۲۰۲۰).

تحلیل خبر: نویسنده خبر با استفاده از راهبرد "مبتدا سازی" از محور "نحو"، رهگیری و انهدام پهپاد را در ابتدای خبر آورده است تا قدرت پدافند هوایی عربستان سعودی را برجسته سازد و در همین راستا، مجروح شدن نظامیان را در وهله دوم آورده است، تا اثرات جانبی این رهگیری و انهدام را کمرنگ سازد و توجه مخاطب را بر رهگیری متمرکز سازد. سپس با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی همسو" از محور "سبک" در راستای راهبرد "کوچک‌نمایی" از محور "معنا"، صفت "طفيفة" را برای "إصابة" و واژه "بعض" را پیش از "الشظايا" آورده است تا همچنان بر این مساله تأکید کند که این انهدام با کمترین خسارت و با دقت تمام صورت گرفته است. در عین حال با آوردن عدد، راهبرد "صداقت" از محور "استدلال" را به کار گرفته است تا به مخاطب خویش القا کند که فردی صادق در خبرنویسی است. سپس با استفاده از راهبرد "آشکار سازی" از محور "معنا"، بر ویژگی

منفی دیگری تأکید می‌کند؛ بدین صورت که با توضیح و تفسیر واژه "مدنیین" به دو گروه "شهروندان" و "ساکنان" سعی در مشروعیت زدایی از دیگری دارد. وی می‌خواهد بگوید حوثی‌ها مکانی را مورد حمله قرار داده‌اند که کاملاً غیر نظامی است و می‌خواهد بر این نکته پافشاری کند که آن‌ها کاملاً خلاف قوانین بین‌المللی عمل کرده‌اند.

ترجمه پیشنهادی: عمید مالکی از مجروحیت ۱۲ نفر از غیر نظامیان در اثر رهگیری و انهدام پهپاد خبر داد.

شرح ترجمه پیشنهادی: در ترجمه پیشنهادی با به کار بردن راهبردهای زیر، ویژگی‌های مثبت برجسته شده، به حاشیه برده شده، و ویژگی‌های منفی برجسته شده، تا حدودی کمرنگ گردیده است:

با استفاده از راهبرد "به حاشیه رانی" از محور "نحو"، رهگیری و انهدام پهپاد پس از خبر مجروح شدن غیر نظامیان آورده شده است، تا ذهن مخاطب درگیر مجروح شدن گردد و از توجه وی به دستاورد پدافند هوایی کاسته شود. با استفاده از راهبرد "حذف" از محور "نحو" و ترجمه نکردن واژه "طفیفة"، راهبرد "کوچک نمایی" خنثی گردیده است. همچنین با ترجمه نکردن "مواطنين ومقیمین" راهبرد "مشروعیت زدایی" تا حدی کمرنگ شده است.

۲-۳. «أكّدت المملكة العربية السعودية أنّها ستردّ بكلّ حزم وقوة على جميع الممارسات والأعمال الإرهابية الجبّانة التي تتعرّض لها من قبل مليشيا الحوثي الإرهابية المدعومة من إيران والتي تستهدف الأبرياء والأعيان المدنية والمنشآت الحيوية على أراضيها وتهدّد السلم والأمن الإقليمي والدولي وفقاً لما نقلته وكالة الأنباء السعودية» (العربية، ۱۹ نیابیر ۲۰۲۰).

تحلیل خبر: نام‌گزینی در این متن خبری در راستای استراتژی "واژه‌گزینی همسو" صورت گرفته است. دو نام در اینجا به کار رفته است: کشور "عربستان سعودی" که نام رسمی آن "پادشاهی عربستان سعودی" است و "جریان حوثی" که نام رسمی آن "انصار

الله" است. همان طور که مشاهده می‌شود، نویسنده نام رسمی کشور عربستان را برگزیده است تا بیش از پیش به آن اعتبار و مشروعیت ببخشد، و در مقابل با برگزیدن واژه "شبه نظامیان تروریستی حوثی" سعی در کوچک‌نمایی و مشروعیت‌زدایی از جنبش انصارالله دارد. در ادامه با اتکا بر راهبرد "تغییر کنش‌های رفتاری" از محور "کنش" در همان آغاز سخن، کشور عربستان، حوثی‌ها را تهدید به پاسخی کوبنده می‌کند، آن‌گاه با استفاده از راهبرد "پیش‌انگاشت" از محور "معنا"، حوثی‌ها را تروریست می‌خواند تا از آن‌ها مشروعیت‌زدایی کند، و با تکرار راهبرد "پیش‌انگاشت"، آن‌ها را تحت حمایت ایران اعلام می‌کند و در واقع کشور ایران را بازی‌گردان اقدامات تروریستی می‌داند. یک بار دیگر با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی همسو" با راهبرد "کوچک‌نمایی"، صفت "الجبانة" را برای "الأعمال" می‌آورد تا در عین حال که حوثی‌ها را فاقد اهمیت می‌داند، قدرت خود را نیز به طور ضمنی به مخاطب القاء کند. آوردن واژگانی همچون "بی‌گناهان"، "غیرنظامیان" و "تأسیسات حیاتی" در راستای راهبرد "همدلی" از محور "معنا" صورت گرفته است، تا با تحت تأثیر قرار دادن عواطف و احساسات مخاطب، او را با خود همراه سازد. با آوردن واژه "الدولتي" کنار واژه "الإقليمي" از راهبرد "تعمیم" از محور "معنا" استفاده کرده است؛ حوثی‌ها نه تنها در سطح منطقه، بلکه در سطح جهان امنیت و صلح را تهدید می‌کنند. بر خلاف روال متن‌های خبری که معمولاً نویسنده منبع خبر را در آغاز می‌آورد، در این جا با استفاده از راهبرد به "حاشیه‌رانی" منبع خبر در پایان خبر آورده شده است، تا توجه مخاطب در ابتدا به سمت منبع خبر نرود و ذهن وی درگیر صحت و سقم آن نگردد و آن را به عنوان یک خبر صادق و بی‌طرفانه بپذیرد.

ترجمه پیشنهادی: به نقل از شبکه خبری عربستان، عربستان سعودی ضمن تروریستی خواندن اقدامات انصارالله ادعا کرده است که قاطعانه به آن‌ها پاسخ خواهد داد؛ زیرا اقدامات آن‌ها افراد بی‌گناه و غیرنظامیان را در خاک عربستان هدف قرار داده است. وی در ادامه ادعاهای خود، ایران را به پشتیبانی از انصارالله متهم کرد، اما شواهد و مدارکی برای اثبات ادعاهای خود ارائه نکرد.

شرح ترجمه پیشنهادی: به منظور خنثی سازی تکنیک‌های به کار رفته در متن خبر، اولین و بهترین راهبردی که مترجم می‌تواند به کار گیرد، راهبرد "مبتدا سازی" است؛ با جا به جا کردن منبع خبر از پایان خبر به آغاز آن، از همان ابتدا ذهن مخاطب درگیر منبع خبر و خط مشی فکری آن می‌گردد و جرعه این موضوع که متن خبر می‌تواند سوگیرانه و تابع ایدئولوژی آن شبکه خبری باشد، در ذهن وی زده می‌شود. در گام دوم، نام‌گزینی نویسنده خبر را می‌توان تغییر داد. بدین صورت که به جای "پادشاهی عربستان سعودی"، نام غیر رسمی آن جایگزین گردد و در مقابل نام رسمی "جنبش انصار الله" به منظور مشروعیت بخشی به آن‌ها در متن ترجمه آورده شود. با استفاده از راهبرد "اضافه" از محور "نحو"، و آوردن جمله "ادعا کرده است"، راهبرد "پیش‌انگاشت" تعبیه شده در متن خبری خنثی می‌گردد. در همین راستا در بخش پایانی خبر نیز با استفاده از راهبرد "اضافه"، می‌توان راهبرد "شبه غفلت" از محور "معنا" را ایجاد کرد و ذهن مخاطب را به سمت مورد نظر سوق داد؛ بدین منظور قید "وی در ادامه ادعاهای خود" به متن ترجمه اضافه گردید و در پایان نیز با اضافه کردن "اما شواهد و مدارکی برای اثبات ادعاهای خود ارائه نکرد"، راهبرد "شبه غفلت" شکل گرفته است. با تکیه بر راهبرد "حذف" از محور "نحو"، می‌توان واژه "الدولتی" را در متن ترجمه حذف کرد تا از بزرگنمایی متن اصلی کاسته شود.

۳-۳. «وأضاف المالكي: تعرّضت سفينة الشحن للقرصنة والاختطاف عند الساعة ۲۳:۵۷ مساء الأحد (۲ ینابیر ۲۰۲۲)، وكانت تقوم بمهمّة بحرية من جزيرة سقطرى إلى ميناء جازان وتحمل على متنها كامل المعدات الميدانية الخاصة بتشغيل المستشفى السعودي الميداني بالجزيرة بعد انتهاء مهمّته وإنشاء مستشفى بالجزيرة» (الشرق، ۳ ینابیر ۲۰۲۲).

تحلیل خبر: در این گزارش المالکی که در پی توقیف یک کشتی با بار نظامی توسط حوثی‌ها آمده است، چندین راهبرد از محورهای شش‌گانه به منظور مشروعیت‌زدایی از اقدامات حوثی‌ها تعبیه شده است. از سوی دیگر حوثی‌ها درصدد مشروعیت بخشی به این

اقدام خود هستند. بنابراین هر یک از طرفین برای نیل به این مقصود خویش، باید از راهبردهای مناسب بهره جویند.

فضای کلی این متن خبری درصدد القای یک صورت غیر واقع‌گرایانه است و در همین راستا از چندین راهبرد استفاده کرده است. در وهله اول با استفاده از راهبرد "حذف"، به بار نظامی موجود در کشتی هیچ اشاره ای نشده است. همچنین با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی" و آوردن واژه "باری" در متن خبر بر این موضوع تاکید می‌کند که کشتی مورد نظر کاملاً غیر نظامی بوده است. سپس با استفاده از راهبرد "آشکار سازی"، گوینده به محتویات درون انبار کشتی با جزئیات اشاره می‌کند تا به خواننده القاء کند که اقدامات حوثی‌ها کاملاً غیر انسانی و خلاف قوانین بین‌المللی است. همینطور با استفاده از راهبرد "تلویح" از محور "معنا"، ادعای تروریست بودن حوثی‌ها را به ذهن خواننده تزریق می‌کند. با اشاره به حمل تجهیزات برای برپایی بیمارستان صحرائی، درصدد ایجاد حس "همدلی" در مخاطب است. در راستای مشروعیت‌زدایی از حوثی‌ها "واژه‌گزینی همسو" نیز رخ داده است؛ دو واژه "دزدی" و "آدم‌ربایی" باعث می‌شود مخاطب چنین برداشت کند که حوثی‌ها گروهی آدم‌ربا و دزد و فاقد چارچوب‌های استاندارد هستند. از سوی دیگر استفاده از راهبرد "هم‌معنایی" از محور "معنا" و کنار هم قرار دادن دو واژه "قرصنه" و "اختطاف" به منظور بزرگ‌نمایی صورت گرفته است؛ حوثی‌ها دزدان مال و جان هستند. همچنین با استفاده از "بازی ارقام" و ارائه ساعت دقیق لحظه توقیف کشتی، گوینده از راهبرد "صدق" از محور "استدلال" استفاده کرده است تا بیش از پیش صداقت خود را به مخاطب ثابت کند.

ترجمه پیشنهادی: المالکی بیان کرد: این کشتی یک مأموریت دریایی از جزیره سقطری به بندر جیزان را انجام می‌داد که ساعت ۲۳:۵۷ شامگاه ۲ ژانویه ۲۰۲۲ توقیف شد. وی اذعان داشت این کشتی در حال حمل کلیه تجهیزات میدانی برای راه‌اندازی بیمارستان سعودی بود. همزمان با این خبر، محمد عبد السلام رهبر انصار الله اعلام کرد یک کشتی نظامی اماراتی در الحدیده توسط جنبش انصار الله با موفقیت توقیف گردید.

شرح ترجمه پیشنهادی: مهم‌ترین رسالت مترجم در این برش خبری در این است که واقعیت معکوس شده را به مخاطب خویش نشان دهد. از این رو برای نیل به این مقصود می‌توان از راهبردهای زیر بهره جست:

با استفاده از راهبرد "حذف" می‌توان واژه "باری" را در ترجمه ذکر نکرد تا ماهیت کشتی به اشتباه در ذهن مخاطب حک نشود. در ادامه با استفاده از راهبرد "به حاشیه رانی" و تغییر ترتیب گزاره‌ها می‌توان ذهن مخاطب را درگیر جزئیات کرد تا مقوله توقیف برای وی کمرنگتر گردد؛ بدین منظور بر خلاف متن مبدأ که به ترتیب به عمل ربایش، زمان ربایش و سپس مسیر کشتی اشاره شده است، در بازآفرینی خبر، به ترتیب به مسیر کشتی، زمان توقیف و خود کنش توقیف اشاره شده است. بهره‌گیری از راهبرد "واژه‌گزینی همسو" به منظور مشروعیت‌زایی به حوثی‌ها منجر شده است تا واژه "توقیف" جایگزین دو واژه "دزدی" و "آدم‌ربایی" گردد تا نشان دهد حوثی‌ها به طور قانونی کشتی را توقیف کرده‌اند. در پایان نیز با استفاده از راهبرد "اضافه" و افزودن "وی اذعان داشت" به مخاطب نشان داده می‌شود که این گزارش صرفاً بیان حادثه از زبان سخنگوی ائتلاف است و الزاماً نمی‌تواند صد درصد منطبق بر واقعیت باشد. از سوی دیگر با افزودن سخنان سخنگوی حوثی‌ها به عنوان تکمله خبر، صورت غیر واقعی که در این گزارش به نمایش گذاشته شده است، خنثی می‌گردد.

۳-۴. «الدفاعات السعودية تدمر مسيرة أطلقت تجاه مطار أبها الدولي» (العربية، ۱۱ فبرایر ۲۰۲۲)

تحلیل خبر: در این‌جا نویسنده با استفاده از راهبرد "ترتیب واژه" از محور "نحو"، "پدافند هوایی عربستان" را در آغاز جمله و پیش از فعل "تدمر" آورده است تا کنشگر را برجسته کند و مخاطب را تحت تأثیر قدرت دفاعی عربستان قرار دهد. از سوی دیگر با استفاده از راهبرد "صورت‌های ضد واقع‌گرا" از محور "استدلال" کوشیده است با تحریف واقعیت، از حوثی‌ها مشروعیت‌زدایی کند؛ بدین صورت که با عدم بیان این‌که

آشیانه‌های هواپیماهای جنگی مورد هدف حوثی‌ها واقع شده، به مخاطب خود چنین القا کرده است که حوثی‌ها درصدد آسیب به اماکن غیر نظامی هستند، حال آن‌که خود عربستان از سپر انسانی برای محافظت از اماکن نظامی خود استفاده کرده است.

ترجمه پیشنهادی: پهپاد پرتاب شده به سمت آشیانه‌های هواپیماهای جنگی در فرودگاه آبها منهدم شد.

شرح ترجمه پیشنهادی: در ترجمه با اعمال دو راهبرد می‌توان اضلاع مربع ایدئولوژیک را جا به جا کرد. با راهبرد "مجهول سازی" از محور "نحو"، کنش گر حذف می‌گردد و بدین ترتیب باز نمود مثبتی که نویسنده درصدد بازتاب آن بوده است، کم رنگ‌تر می‌شود. از سوی دیگر با اعمال راهبرد "اضافه" در راستای راهبرد "آشکار سازی"، "آشیانه‌های هواپیماهای جنگی" به متن ترجمه افزوده شده است تا بر خلاف تلاش نویسنده برای مشروعیت زدایی از حوثی‌ها، مشروعیت زایی صورت گیرد.

۳-۵. «المالکی: هجوم آرامکو جاء من الشمال بدعم من إيران» (العربية، ۲۰ مایو ۲۰۲۰)

تحلیل خبر: المالکی در سخن خود در ابتدا با استفاده از راهبرد "ترتیب واژه"، "حمله کردن به آرامکو" را قبل از فعل "صورت گرفتن" آورده است، تا این ماجرا در ذهن مخاطب برجسته شود سپس با استفاده از راهبرد "تغییر کنش‌های رفتاری"، بدون ارائه مستندات، ایران را متهم به دست داشتن در حمله به آرامکو کرده است.

ترجمه پیشنهادی: اتهام واهی المالکی: با حمایت ایران، حمله به آرامکو از سمت شمال صورت پذیرفت.

شرح ترجمه پیشنهادی: در متن ترجمه دو راهبرد را می‌توان اعمال کرد. در ابتدا با راهبرد "اضافه" و افزودن "اتهام واهی"، صحت سخنان المالکی در ذهن مخاطب فرو می‌ریزد. از سوی دیگر با استفاده از راهبرد "مبتدا سازی" و جا به جا کردن "با حمایت ایران" از پایان جمله به آغاز آن و به دنبال مجاورت این عبارت با عبارت "اتهام واهی المالکی"،

برای مخاطب روشن می‌گردد که اتهام المالکی به حمایت ایران است نه جهت جغرافیایی حمله.

۶-۳. «الإمارات: محاولة استهداف المطار "جريمة حرب"» (العربية، ۱۱ فبراير ۲۰۲۲)

تحلیل خبر: استفاده از واژه "محاولة" در راستای راهبرد "واژه‌گزینی"، بیانگر این است که کشور امارات تلاش می‌کند اقدام حوثی‌ها را کوچک‌نمایی کند؛ اقدامات آن‌ها در حد تلاش کردن بود و آن‌ها بدون هیچ دستاوردی، به هدف مورد نظر خود دست نیافتند. از سوی دیگر با قرار دادن "جريمة حرب" در گیومه، سعی در برجسته‌سازی آن دارد. از سوی دیگر استفاده از جمله اسمیه بدون فعل، به منظور ثبوت و بزرگ‌نمایی صورت گرفته است.

ترجمه پیشنهادی: امارات تلاش برای هدف قرار دادن فرودگاه را جنایت جنگی توصیف کرد

شرح ترجمه پیشنهادی: در متن ترجمه از یک سو با افزودن "توصیف کرد" با استناد به راهبرد "اضافه"، قطعیت جمله اسمیه شکسته می‌شود و این حکم داده شده را از یک حکم قطعی به موضع سیاسی امارات تقلیل می‌دهد. از سوی دیگر با برداشتن علامت گیومه از "جريمة حرب"، برجسته‌سازی جنایت جنگی خنثی می‌گردد.

۷-۳. «بدعم جهود الحكومة الشرعية» (العربية، ۱۱ فبراير ۲۰۲۲).

تحلیل خبر: در متن خبر نویسنده در راستای راهبرد "واژه‌گزینی همسو" با "مشروعیت زایی"، از صفت "الشرعية" برای حکومت خلع شده یمن استفاده کرده، تا آن را به رسمیت بشمارد.

ترجمه پیشنهادی: حمایت از تلاش‌های حکومت مستعفی یمن

شرح ترجمه پیشنهادی: در ترجمه با استفاده از راهبرد "واژه گزینی همسو" با "مشروعیت زدایی" و با جایگزینی "حکومت مستعفی" به جای "حکومت قانونی"، استراتژی متن خبر خنثی و از حکومت خلع شده، سلب مشروعیت گردیده است.

۳-۸. «وأوضحت وزارة الخارجية أن المملكة تعرضت للعديد من الهجمات الإرهابية من قبل مليشيا الحوثي الإرهابي ومنها ما تعرضت له اليوم الثلاثاء بمجموع ۸ طائرات مسيرة مفخخة استهدفت المدنيين والأعيان المدنية بطريقة متعمدة وممنهجة. وقد نجحت قوات التحالف بالتصدّي لها والهجوم العدائي الأثم على دولة الإمارات العربية المتحدة الشقيقة» (الشرق، ۱۸ يناير ۲۰۲۲).

تحلیل خبر: در این متن خبری تأکید نویسنده بر ارائه تصویر منفی از دیگری است. در عین حال از ارائه تصویر مثبت و مشروع از خود نیز غافل نشده است. بدین منظور از راهبردهای زیر در محورهای مختلف بهره برده است:

در ابتدا با استفاده از راهبرد "واژه گزینی" از نام رسمی کشور عربستان "المملكة" استفاده کرده است تا ضمن اعلام تعلق خاطر به کشور عربستان، ابهت آن را نیز به تصویر بکشد. سپس با استفاده از راهبردهای "پیش فرض" و "واژه گزینی همسو" با "مشروعیت زدایی"، صفت "الإرهابية" را برای "الهجمات" آورده است. در ادامه با استفاده از راهبرد "کوچک نمایی" حوثی‌ها را "شبه نظامیان حوثی" و با استفاده از راهبرد "مشروعیت زدایی" آن‌ها را "تروریست" خطاب می‌کند. سپس با استفاده از راهبرد "مثال" به یکی از این هجوم‌ها اشاره می‌کند و در ادامه به منظور "بزرگ نمایی"، هجوم به کشور امارات را نیز به عنوان مثالی دیگر برای اثبات تروریستی بودن حوثی‌ها مطرح می‌کند.

با استفاده از راهبرد "بازی با ارقام" و آوردن تعداد پهبادهای سعی دارد، صداقت و دقت گزارش را به مخاطب القاء کند. با آوردن عبارت "المدنيين والأعيان المدنية" از یک سو از راهبرد "همدردی" بهره برده است، از سوی دیگر درصدد "مشروعیت زدایی" کامل از حوثی‌ها است. با آوردن عبارت "بطريقة متعمدة وممنهجة" از راهبرد "ضمنی" بهره برده و

این پیام را به مخاطب خود داده است که حوثی‌ها با برنامه ریزی قبلی و متعمدانه دست به کشتار غیر نظامیان و ساخت‌های شهری می‌زنند و این خود حجتی بر تروریست بودن آن-هاست. سپس به منظور برجسته سازی قدرت دفاعی ائتلاف با تکیه بر راهبرد "واژه گزینی" از عبارت "قد نجحت... بالتصدی لها" به جای عبارت "تصدت قوات... لها" استفاده کرده است تا واژه "نجحت" یک فضای مثبت برجسته تر در ذهن مخاطب ایجاد کند و این مقابله یک دستاورد بزرگ به نظر برسد.

نویسنده سعی دارد با استفاده از صفت "العدائي الأثم"، حوثی‌ها را متجاوز، تروریست و بی رحم نشان دهد و از آن‌ها سلب مشروعیت کند. از سوی دیگر با آوردن صفت "الشقیقة" برای "الإمارات" علاوه بر راهبرد "دراماتی‌زگی"، می‌خواهد بر مشروعیت عربستان بیفزاید و نشان دهد که عربستان کشوری خوش نام در منطقه است که با سایر کشورهای عربی روابط دوستانه و نزدیک دارد.

ترجمه پیشنهادی: وزارت امور خارجه ضمن چشم پوشی از تجاوزات روزانه عربستان و هم پیمانانش به یمن، اعلام کرد کشورش در معرض حملات بسیاری از جانب انصار الله قرار گرفته است. از جمله امروز سه شنبه هشت پهباد انفجاری به خاک عربستان پرتاب شده است و ائتلاف موفق به مقابله با آن‌ها شده است. وی همچنین به حمله انصار الله به امارات نیز اشاره کرد.

شرح ترجمه پیشنهادی: در ترجمه سعی شده است تصویر منفی و مبالغه شده‌ای که از حوثی‌ها ارائه شده، خنثی گردد. از این رو از راهبردهای زیر استفاده شده است:

در ابتدا با استفاده از راهبرد "اضافه" در راستای راهبرد "آشکار سازی"، دلیل حملات حوثی‌ها به متن خبر اضافه شده است تا از یک سو باعث "مشروعیت بخشی" به آن‌ها گردد و از سوی دیگر "مشروعیت زایی" متن اصلی خنثی گردد و عربستان به عنوان کشوری که خاک آن مورد تجاوز قرار گرفته، معرفی نشود.

با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی"، به جای نام رسمی عربستان، از واژه "کشور" استفاده شده است تا از ابهت القا شده در متن خبر کاسته شود. از سوی دیگر نام رسمی حوثی‌ها جایگزین "شبه‌نظامیان حوثی" شده است. همچنین با استفاده از راهبرد "حذف" و نیارودن "تروریستی" در ترجمه، راهبرد "پیش‌فرض" تعبیه شده در متن خبری خنثی گردیده است. در همین راستا با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی"، "خاک عربستان" جایگزین "غیر نظامی‌ها و ساخت‌های شهری" گردیده است تا راهبرد "مشروعیت‌زدایی"، "همدردی" و "صورت‌های ضد واقع‌گرا" در متن خبر خنثی گردد.

با استفاده از راهبرد "حذف"، دو عبارت "بطريقة متعمدة وممنهجة" و "العداية الآثم" ترجمه نگردیده است؛ زیرا این دو عبارت به منظور تروریستی نشان دادن حوثی‌ها در متن خبر آورده شده است. همچنین صفت "الشقيقة" نیز به منظور کاهش بزرگ‌نمایی نفوذ عربستان در منطقه در ترجمه حذف شده است.

۳-۹. «إدانات عربية ودولية لاستهداف مطار أبها من قبل الحوثيين» (العربية، ۲۲ فبرية ۲۰۲۲)

تحلیل خبر: در آغاز خبر، با تکیه بر راهبرد "اسمی‌سازی" از محور "نحو"، واژه "إدانات" به جای واژه "تدین" آورده شده است تا تأکید بیشتری صورت پذیرد. سپس با استفاده از راهبرد "تعمیم"، دو صفت "عربية" و "دولية" برای "ادانات" آورده شده است تا این ذهنیت به مخاطب انتقال داده شود که تمام کشورهای عربی و سایر کشورهای جهان این حمله را محکوم کرده‌اند و عربستان از حمایت کامل منطقه‌ای و جهانی برخوردار است. همچنین "ترتیب‌واژگان" از محور "نحو" نیز هدفمند انتخاب شده است. با توجه به اهمیت واکنش کشورهای عربی و جامعه بین‌المللی، "ادانات" در آغاز آمده، سپس به کنش و در نهایت به کنش‌گر اشاره شده است.

ترجمه پیشنهادی: برخی کشورها حملات انصار الله به فرودگاه ابها را محکوم کردند.

شرح ترجمه پیشنهادی: در ترجمه با استفاده از راهبرد "کوچک نمایی" از محور "معنی"، به منظور خنثی سازی راهبرد "تعمیم" در متن خبر، محکومیت کشورهای عربی و جامعه بین المللی به "محکومیت برخی کشورها" تقلیل یافته است. "محکومیت" که در متن خبر به صورت اسم آورده شده است، در ترجمه پیشنهادی به صورت فعل ترجمه شده است. همچنین با استفاده از راهبرد "ترتیب واژگان" و مقدم کردن کنشگر تلاش شده است کنش مورد تأکید از مرکز توجه برداشته شود.

۳-۱۰. وقف تهریب السلاح من ایران للحوثی خطوة أولى نحو السلام (العربية، ۲۶ اکتوبر ۲۰۲۱)

تحلیل خبر: در این جمله که عنوان یک متن خبری در روزنامه "العربية" است، چند راهبرد تعبیه شده است:

در ابتدا با استفاده از راهبرد "ترتیب واژه"، نویسنده "قاچاق سلاح" را در آغاز و "اولین گام صلح" را مؤخر آورده است تا کنش "قاچاق اسلحه" را برجسته سازد. سپس با استفاده از راهبرد "پیش فرض" ایران را منبع اصلی قاچاق معرفی کرده است. همچنین با استفاده از راهبرد "ترتیب واژه" عبارت "من ایران" را بر "للحوثی" مقدم کرده است تا چنین القا کند که ریشه جنگ افروزی در منطقه ایران است؛ ایران در واقع قدرت در سایه است که به حوثی ها خط مشی می دهد.

ترجمه پیشنهادی: اولین گام صلح، پایان دادن به قاچاق سلاح است.

شرح ترجمه پیشنهادی: در ترجمه پیشنهادی ابتدا با استفاده از راهبرد "ترتیب واژه" و در جهت معکوس متن اصلی، خبر مقدم و مبتدا مؤخر گردیده است تا توجه مخاطب به صلح معطوف گردد و قاچاق سلاح از مرکز توجه خارج گردد. در گام دوم با استفاده از راهبرد "حذف"، راهبرد "پیش فرض" در متن اصلی خنثی گردید.

۳-۱۱. إن المملكة تؤكد قدرتها على الدفاع عن أراضيها (الشرق، ۱۹ فبرية ۲۰۲۲).

تحلیل خبر: در متن خبر با استفاده از راهبرد "واژه گزینی"، متکلم درصدد القای دو موضوع به مخاطب خویش است. ابتدا با استفاده از نام رسمی کشور عربستان سعی کرده است بر مشروعیت آن بیفزاید، سپس با استفاده از فعل "تؤكد" ذهن مخاطب را به این سمت سوق می‌دهد که کشور عربستان از دیرباز تا کنون دارای قدرت دفاعی بالا در صیانت از خاک کشور خویش است.

ترجمه پیشنهادی: عربستان سعودی در تلاش است توانایی‌های دفاعی خود را افزایش دهد.

شرح ترجمه پیشنهادی: در ترجمه پیشنهادی با استفاده از همان راهبرد "واژه گزینی" سعی شده است از مشروعیت زایی متن اصلی کاسته شود، لذا نام مرسوم کشور عربستان جایگزین نام رسمی آن شده است. از سوی دیگر فعل "تلاش می‌کند" به جای "تأكيد می‌کند" آورده شده است تا از برجسته سازی که در متن خبر در زمینه قدرت دفاعی عربستان صورت گرفته است، کاسته شود.

۳-۱۲. هزت انفجارات هي الأعنف، مساء الخميس، شوارع وأحياء العاصمة صنعاء الخاضعة لسيطرة ميليشيا الحوثي، الذراع الإيرانية في اليمن، جراء انفجار أسطوانات غاز مخزنة في إحدى الأسواق السوداء لبيع النفط والغاز التابعة للمليشيات (العربية، ۱۱ فبراير ۲۰۲۲).

تحلیل خبر: فضای غالب در این متن خبری برانگیختن عواطف و درگیر کردن احساسات مخاطب با تکیه بر راهبرد "همدلی" از محور "معنا" است. نویسنده برای نیل به این مقصود، از راهبرد "بزرگ نمایی" از محور "نحو" و "مبالغه" از محور "بلاغت" بهره برده است. در سایه این همدلی و تحریک عواطف، سعی بر ارائه تصویر منفی و مشروعیت زدایی از طرف مقابل نیز داشته است که در ادامه به شرح و تحلیل راهبردهای به کار برده شده می‌پردازیم:

جمع آوردن "انفجارات" و آوردن جمله وصفیه "هي الأعنف"، با تکیه بر راهبرد "بزرگ نمایی" انجام شده است؛ نویسنده می‌خواهد بگوید یک انفجار در پی انفجاری دیگر رخ داده است و این انفجارها مهیب‌ترین انفجارهای این چند وقت اخیر بوده است. در ادامه با استفاده از راهبرد "مبالغه" از محور "بلاغت" و آوردن عبارت "شوارع و أحياء" در ابعاد این انفجار اغراق کرده است؛ زیرا به طور طبیعی منبع این انفجار یک مکان معین در یک محله و یک خیابان معین است. اما نویسنده با به کار بردن "خیابان‌ها و محله‌ها" چنین تصویر سازی می‌کند که این انفجار بسیار گسترده بوده و محله‌های بسیاری را درگیر کرده است. سپس با استفاده از صنعت "استطراد" از اصل موضوع که توصیف انفجار و بررسی سبب آن است، خارج شده و به تخریب حوثی‌ها می‌پردازد. در ابتدا با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی" و آوردن واژه "سیطرة" به مخاطب خود چنین القا می‌کند که حوثی‌ها با زور صنعا را اشغال کرده و به تصرف خود درآورده‌اند. سپس با به کار بردن شبه نظامیان حوثی دست به "کوچک‌نمایی" و "مشروعیت زدایی" می‌زند. آن‌گاه با استفاده از راهبرد "پیش فرض" ایران را بازی گردان منطقه و حوثی‌ها را نیروی نیابتی ایران معرفی کرده است. سپس به موضوع انفجارها باز می‌گردد و علت رخداد آن را بیان می‌کند. در این‌جا نیز با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی" و به کار بردن "بازار سیاه" سعی در "مشروعیت زدایی" از حوثی‌ها دارد.

ترجمه پیشنهادی: عصر پنج‌شنبه انفجار مهیبی یکی از خیابان‌های صنعا پایتخت یمن را به لرزه درآورد، شبکه خبری العربیه بدون ذکر دلایل مستند مدعی شد که این انفجار ناشی از آتش گرفتن سلیندرهای گاز و نفت انصارالله است. این شبکه همچنین انصارالله را که کنترل شهر صنعا را به دست گرفته است، بازوی ایران در یمن توصیف کرد.

شرح ترجمه پیشنهادی: با استفاده از راهبرد "واژه‌گزینی"، واژه "انفجار" به جای "انفجارها" و "یکی از خیابان‌ها" به جای "خیابان‌ها و محله‌ها" به منظور "کوچک‌نمایی" آورده شده است تا بزرگ‌نمایی و مبالغه متن مبدأ خنثی گردد. همچنین با تکیه بر راهبرد "ترتیب واژگان"، زمان انفجار بر خود انفجار مقدم شده است تا کنش انفجار از مرکز

توجه و صدرنشینی خارج گردد. با استفاده از راهبرد "به حاشیه رانی" دو موضوعی که نویسنده بنا بر استطراد به آن پرداخته، به انتهای خبر منتقل شده است. همچنین با استفاده از راهبرد "اضافه" و آوردن "توصیف کرد"، پیش فرض متن خبر که به عنوان یک گزاره صحیح و ثابت شده، بیان شده، خنثی گردیده است.

همچنین برای خنثی سازی "مشروعیت زدایی" از حوثی‌ها که در متن خبر صورت گرفته است، در ترجمه با استفاده از راهبرد "اضافه" و آوردن منبع خبر یعنی "شبکه خبری العربیه" توجه مخاطب به سوگیری منبع خبر و عدم بی طرفی آن جلب شده است، از سوی دیگر با افزودن "بدون ذکر دلایل مستند" و حذف کردن "یکی از بازارهای سیاه" با تکیه بر راهبرد "حذف" سعی شده است مشروعیت زدایی از حوثی‌ها خنثی گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با بررسی و تحلیل متون سیاسی به طور عام و اخبار حوادث جنگ یمن به طور خاص به ما نشان داد که در گفتمان رسانه‌ای، یک حادثه به گونه‌های متفاوت روایت می‌گردد و گاهی چنان حوادث دستخوش تغییر و تحریف می‌گردند که گویی حادثه‌ای جدید رخ داده است. از این رو مترجمان متون سیاسی علاوه بر دانش زبانی، نیاز به دانش سیاسی، فرهنگی و اجتماعی نیز دارند. در واقع تحلیل گفتمان انتقادی به آن‌ها می‌آموزد چگونه دانش زبانی خویش را برای کشف و استخراج ایدئولوژی پنهان شده در متون به کار گیرند. سپس با در نظر گرفتن ایدئولوژی مورد قبول در متن مقصد دست به خنثی سازی آن ایدئولوژی و یا حتی چرخش ایدئولوژی بزنند. همچنین یافته‌های این پژوهش به ما نشان داد در متونی که ایدئولوژی و سیاست حاکم در دو متن مبدأ و مقصد در تعارض با هم قرار دارند، استفاده از راهبرد متضاد با راهبرد تعیبه شده در متن مبدأ می‌تواند برای مترجم راهگشا باشد. همچنین در کنار سایر راهبردهای تحلیل شده در مقاله که منجر به بی طرفی یا خنثی سازی متن مبدأ می‌گردد، دو راهبرد حذف و اضافه در معکوس ساختن متن مبدأ بسیار تأثیر گذار است.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

ORCID

Zahra Karamzadegan <https://orcid.org/0000-0003-0160-8977>

Fateme Mazaheri <https://orcid.org/0009-0007-9752-276X>

منابع

آقاگل زاده، فردوس؛ خیرآبادی، رضا؛ گلفام، ارسلان و کرد زعفرانلو، عالیہ. (۱۳۹۱). انگاره زبان‌شناختی نگارش و گزینش خبر: رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی. *جستارهای زبانی*، (۴)۳، ۲۵-۴۲.

آقاگل زاده، فردوس و دهقان، مسعود. (۱۳۹۳). تحلیل شیوه‌های بازنمایی گزینش خبر بر مبنای رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی. *جستارهای زبانی*، (۴)۵، ۱-۱۶.

آقاگل زاده، فردوس و فیروزیان، آیلین. (۱۳۹۵). بررسی بازنمایی ایدئولوژی در متون ترجمه شده سیاسی انگلیسی در چارچوب تحلیل گفتمان انتقادی: محورهای سبک و بلاغت. *زبان‌شناسی و گویش‌های خراسان*، (۱۴)۸، ۲۵-۴۹.
<https://doi.org/10.22067/lj.v8i14.54803>

ترکاشوند، فرشید. (۱۳۹۵). کاربرد تحلیل گفتمان انتقادی در ترجمه از عربی به فارسی. *جستارهای زبانی*، (۴)۷، ۸۱-۱۰۱.

خسروی نیک، مجید و یار محدی، لطف‌الله. (۱۳۷۹). ساختارهای گفتمانی و ایدئولوژیکی در گفتمان‌های خبری روزنامه‌های ایران (رویکردی انتقادی در تحلیل گفتمان)، مجموعه مقالات دانشگاه علامه طباطبائی، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی. ش ۹۱، ۲۸۳-۳۰۱.

قرخان بگلی، هانیه. (۱۴۰۰). بررسی و تحلیل ترجمه تیتراژ اخبار سیاسی در خبرگزاری فارسی با تکیه بر رویکرد گفتمانی ون دایک. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه الزهراء.

فیروزیان، آیلین؛ آقا گل زاده، فردوس؛ گلفام، ارسلان و کرد زعفرانلو، عالیہ. (۱۳۹۷). نقش راهبردهای نحوی در بازنمایی ایدئولوژی مترجمان فارسی در متون ترجمه شده مکتوب

سیاسی - اجتماعی با نگاه تحلیل گفتمان انتقادی. *مجله زبان‌شناسی و گویش‌های خراسان*،

۱۰(۱۹)، ۲۱-۱. <https://doi.org/10.22067/lj.v10i19.52380>

نیازی، شهریار؛ فکری، مسعود و قاسمی اصل، زینب. (۱۳۹۷). مطالعه بازنمایی ایدئولوژیک ایران در روزنامه الشرق الأوسط با تکیه بر الگوی وندایک. *لسان مبین*، ۱۰(۳۴)، ۱۱۳-۱۳۵.

<https://doi.org/10.30479/lm.2019.9322.2640>

ون دایک، تئون ای. (۱۳۸۶). نظرات و ایدئولوژی‌ها در مطبوعات. ترجمه: زهرا حداد و کوثر

شهینی. *رسانه*، ۱۸(۴)، ۸۵-۱۱۸.

ون دایک، تئون ای. (۱۳۹۴). *ایدئولوژی و گفتمان*. ترجمه: محسن نوبخت. چاپ اول. تهران:

سیاه‌رود.

یار محمدی، لطف‌الله. (۱۳۹۳). *ارتباطات از منظر گفتمان‌شناسی انتقادی*. چاپ سوم. تهران:

هرمس.

English References

- Kua, S. H., and Nakamura, H. (2005). Translation or transformation? A case study of language and ideology in the Taiwanese press. *Discourse and Society*, 16(3): 393-417.
- Li, J. (2013). *Translating Chinese Political Discourse: A Functional Cognitive Approach to English Translations of Chinese Political Speeches* (PhD dissertation), University of Salford, Manchester.
- Schäffner, Ch., and Bassnett, S. (2010). *Political discourse media and translation*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
- Torkashvand, F. (2015). Critical Discourse Analysis: Arabic to Persian Translation. *Language Related Research*, 7(4): 81- 101. [In Persian]
- Schäffner, Ch., and Bassnett, S. (2010). *Political discourse media and translation*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
- Van Dijk, T. A. (1993). *Discourse, Power and Access*. London: Routledge.
- Van Dijk, T. A. (2004) *Ideology and Discourse: A multidisciplinary introduction*. Barcelona: Pompeu Fabra University.
- Van Dijk, T. A. (1993). *Discourse, Power and Access*. London: Routledge.
- Van Dijk, T. A. (2004) *Ideology and Discourse: A multidisciplinary introduction*. Barcelona: Pompeu Fabra University.
- Wodak, R. (1989). *Power and Ideology: Studies in Political Discourse*. Amsterdam: John Benjamins.

Translated References to English

- Aghagolzadeh, F., Kheirabadi, R., Golfam, A., and Kord-e Zafaranlu, A. (2012). The Linguistic Model of News Composition and Selection: A Critical Discourse Analysis. *Language Related Research*, 4(32): 25-42. [In Persian]
- Aghagolzadeh, F., and Dehghan, M. (2013). The Analysis of News Selection Representative Methods from CDA Perspective. *Language Related Research*, 5(4): 1-16. [In Persian]
- Aghagolzadeh, F., and Firoozian, A. (2015). The Representation of Ideology in Translation of English Political Texts Regarding the Strategies of Style and Rhetoric: A Case of Critical Discourse Analysis. *Linguistics & Khorasan Dialects*, 8(14): 25- 42. [In Persian]
- Firoozian, A., Aghagolzadeh, F., Golfam, A., and Kord-e Zafaranlu, A. (2017). The Role of Syntactic Strategies in the Representation of Persian Translators' Ideologies in Written Translated Social-Political Texts: A CDA Approach. *Linguistics & Khorasan Dialects*, 10(19): 1-21. <https://doi.org/10.22067/lj.v10i19.52380> [In Persian]
- Gharakhan, H. (2021). *Reviewing and analyzing the translation of Arabic political news headlines in Fars news agency based on Van Dyck's discourse approach (from July 30, 2019 to July 2014)*. Master's Thesis, Tehran: Al-Zahra University. [In Persian]
- Khosravi Nik, M., and Yarmohammadi, L. (2000). Discourse and ideological structures in the news discourses of Iranian newspapers (a critical approach in discourse analysis), *Collection of articles of Allameh Tabataba'i University*. Tehran: Allameh Tabataba'i University. 91. 283-301. [In Persian]
- Niazi, Sh., Fekri, M., and Ghasemiasl, Z. (2017). Study of Iran's Ideological Representation in Al-Sharq Al-Awsat newspaper Based on Van Dijk Model. *Lisān-i Mubīn*. 10(34): 113- 135. <https://doi.org/10.30479/lm.2019.9322.2640> [In Persian]
- Torkashvand, F. (2015). Critical Discourse Analysis: Arabic to Persian Translation. *Language Related Research*, 7(4): 81- 101. [In Persian]
- Van Dijk, T. A. (2007). Opinions and Ideologies in the Press. Translation: Zahra Hadad & Kowsar SHahni. *Rasaneh*, 18(4): 85- 118. [In Persian]
- Van Dijk, T. A. (2015). *Ideology and Discourse*. Translation: Mohsen Nobakht. 1st ed. Tehran: Siahroud. [In Persian]

Yarmohammadi, L. (2013). *Communication within Critical Discourse Perspectives*. 3rd ed. Tehran: Hermes. [In Persian]

استناد به این مقاله: کرم زادگان، زهرا و مظاهری، فاطمه. (۱۴۰۲). ترجمه متون سیاسی (عربی به فارسی) با رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی. *دوفصلنامه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی*، ۱۳(۲۸)، ۳۲۷-۳۵۸. doi: 10.22054/RCTALL.2023.75801.1693

Translation Researches in the Arabic Language and Literature is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.